

University of HUDDERSFIELD

University of Huddersfield Repository

Siddiqui, Kalim

Mer enn religion bak uroen [Religious violence in India]

Original Citation

Siddiqui, Kalim (1985) Mer enn religion bak uroen [Religious violence in India]. Bergens Tidende.

This version is available at <http://eprints.hud.ac.uk/16770/>

The University Repository is a digital collection of the research output of the University, available on Open Access. Copyright and Moral Rights for the items on this site are retained by the individual author and/or other copyright owners. Users may access full items free of charge; copies of full text items generally can be reproduced, displayed or performed and given to third parties in any format or medium for personal research or study, educational or not-for-profit purposes without prior permission or charge, provided:

- The authors, title and full bibliographic details is credited in any copy;
- A hyperlink and/or URL is included for the original metadata page; and
- The content is not changed in any way.

For more information, including our policy and submission procedure, please contact the Repository Team at: E.mailbox@hud.ac.uk.

<http://eprints.hud.ac.uk/>

Mer enn religion bak uroen

Bergens Tidende
fredag 13.
desember 1985

Det er ikke bare mellom hinduer og muslimer at det har vært konflikter i India. De har også oppstått mellom ulike muslimske grupper, mellom sikhene innbyrdes, sikhene og hinduene og mellom hinduer og kristne. Håpet om at delingen av det britiske India skulle gjøre slutt på etniske og religiøse motsetninger var naivt, skriver kronikkforfatteren, som for tiden er bosatt i Bergen. Det er også altfor enkelt bare å se religionen som årsak til at antallet voldelige opptøyer har økt.

KALIM ULLAH SIDDIQUI

Bakgrunnen for urolighetene i det selvstendige India er av sosioøkonomisk art. India er et utviklingsland, og utviklingen går temmelig langsomt. Situasjonen forverres på grunn av ujevn utvikling, både regionalt og etnisk, slik at konfliktene mellom de forskjellige folkegruppene skjerpes enda mer. Dessuten kan man bare forstå dynamikken i opptøyene når man tar i betraktning klasseforskjellen. De rike i de rivaliserende samfunn

klarer å utnytte etnisk og annen felles identitet til sin egen fordel.

Det må nevnes at volden ikke er begrenset til hindu-muslimgrupper, men også kommer til uttrykk mellom shia- og sunni-muslimer, mellom sikhene innbyrdes, mellom hinduer og sikher og hinduer og kristne.

Det er skjedd en økning i volden mot harijanerne (lavkaste-hinduer) fra hinduene av øverste og mellomste kaste, de som eier jord, driver handel, og politisk og sosialt utgjør de dominerende grupper på landsbygden. Regje-

ringens statistikk viser at disse deler av de høyere kastene styrkes økonomisk. Disse kastene kontrollerer i stigende grad de sosiale og kulturelle institusjoner, mens antallet fattige stiger. I løpet av de siste tretti år har f.eks. nesten 44 prosent av befolkningen i landbruket mistet jorden og er blitt landarbeidere.

Harijan-kastens trang til å hindre ytterligere forverring av kår og menneskeverd får dem til å protestere mot gamle kastesystemer og andre former for urettferdighet som er påtvunget dem.

Overgrepene mot Harijan-kasten skjer vesentlig i landdistriktene. Urolighetene skjer hyppigere i de delstatene hvor landreformer enten ikke er helt gjennomført, eller hvor den nye teknologien i landbruket bare tilgodeser de høyere kastene. De rike godseierne nytter forskjellige metoder for å redusere arbeidskraft-omkostningene, som f.eks. å dele de arbeidsøkende inn etter kaste, religion og kjønn, eller importere arbeidskraft fra andre distrikter for å senke lønningene.

Siden midten av 60-årene har urolighetene mellom hinduer og muslimer også økt. I flere byer i Nord- og Sentral-India er det en årlig foreteelse. I samme periode er veksten i Indias økonomi svekket, noe som slår ut i arbeidsledigheten. For tiden er en ubety-

Bergens Tidende,
13.12.85 - Bergen, Norway

delig episode nok til å utløse opp-
tøyer, som følges av ildspåsettelse
og mord på uskyldige mennesker.

Gruppeinndelingen i India i dag
har sin opprinnelse i slutten av det
19. århundre, etteropprørsperioden
(i 1857 var det indiske soldater i
den britiske hær som gjorde opp-
rør mot britisk styre i India). Før
1857 var der også konflikter mel-
lom hinduer og muslimer, men de
var av religiøs art og hadde ikke
politiske motiver.

Britene bidro under kolonitiden
til gruppebevisstheten og spilte
opp til stereotype oppfatninger om
ulike grupper. Britenes splitt-og-
hersk-politikk skapte kunstige
skiller og stimulerte veksten av
gruppepolitikk.

Urolighetene folkegruppene
imellom, et forholdsvis nytt feno-
men, er ikke bare politisk moti-
vert, men planlagt og utført med
bestemte mål for øye. Med ujevn
utvikling skapes det betingelser
for utvikling, som i sin tur under-
streker skillene. Den lavere farten
i økonomien i det siste har skapt
en situasjon der folkegruppene
også konkurrerer om de jobbene
som finnes. Spenningen mellom
hinduer og muslimer skyldes i sti-
gende grad også de politiske
partier som med hell har nyttet
gruppebevisstheten for å nå sine
egne, snevre mål.

Enkelte naive sjeler trodde at
delingen av India i to, (India
og Pakistan) skulle bli en varig
løsning på problemet med de ulike
folkegrupper i India. Erfaringene
viser at dette var et fåfengt håp.
Bortsett fra i 50-årene, som var
preget av rask industrialisering og
da det var forbud mot diverse or-
ganisasjoners aktiviteter, har vol-
den fortsatt.

Å forklare fenomenet bare ut fra
religiøse motiver, slik det ofte blir
gjort, er mildest talt å forenkle
problemet. Et inngående studium
vil vise at verken før eller etter
Indias deling hadde religionen
alene ansvaret for voldsøknungen.
Selvfølgelig spiller den en rolle,
men er ikke motivet bak opp-
tøyer. Den angivelige årsaken i Jabalpur-
opprøret i 1961 var at en hindu-
pike giftet seg med en muslimsk
gutt, men det var langt fra den
virkelige grunnen. Gutten var
sønn av en lokal bidi-magnat (bidi
er en indisk sigarett) som hadde
klart å sikre seg kontrollen over
bidi-industrien. Hans hindu-kon-
kurrenter var misunnelige over
denne utviklingen, og opp-
tøyer ble nyttet som et middel til å ødelegge
den muslimske bidi-industrien.

Den viktigste årsaken til konflik-
ter før 1947 var kampen mellom
den hinduiske og den muslimske
eliten for å sikre seg politisk makt
og kontroll over de økonomiske
ressursene på nasjonalt nivå. Mus-
lim-eliten brukte religion som na-
sjonalisme, da det var det eneste
sikre middel til å skape et separat

hjemland. Den spilte på mindretal-
lets frykt. Spenningen mellom fol-
kegruppene økte derfor som et re-
sultat av elitens manipulering av
mindretallets religiøse og andre fø-
lelser, den fikk hele dette samfun-
net til å identifisere seg med eli-
tens egne politiske, økonomiske
og kulturelle mål.

Etter delingen forsvant «saken»,
fordi den muslimske eliten hadde
klart å realisere sin klasses inter-
esser.

I Kashmir, Vest-Bengal og Ke-
rala har de fleste byene ikke
vært særlig berørt etter delingen.
Enkelte mener det skyldes pro-
blemene med å modernisere mus-
limene og få dem inn i den nasjo-
nale hovedstrømmen. De peker på
muslimenes meget strenge påbud
når det gjelder skikker og mat.
Hvorfor er opptøyene dukket opp i
de andre samfunnene?

Det materialet som er samlet fra
forskjellige steder hvor det de siste
20 år har funnet sted opptøyer gjør
at vi kan trekke visse konklusjo-
ner.

For det første har slike opptøyer
på noen unntak nær funnet sted i
byområder. Byene Ahmedabad
(Gujrat), Aligarh, Allahabad, Mo-
radabad (U.P.), Jemshedpur (Bi-
har), Bhiwandi (Maharashtra) m.fl.
har i større grad vært hjemsoekt av
opptøyer. En viktig årsak kan
være at flertallet av de som bor i
disse byene er fra den lavere mid-
delklasse, og lederskapet består av
mindre næringsdrivende eller
håndverkere som har økonomisk
og politisk interesse av å dele folk
etter religiøse skiller.

For det andre kan man av listen
ovenfor slutte at de fleste av byene
er travle sentre for mindre hånd-
verksindustrier. I disse byene har
muslimske håndverkere og forret-
ningsfolk oppnådd en relativ grad
av velstand. De har nå tilstrekkelig
kapital til å skaffe seg avanserte
maskiner, kjøpe opp eiendommer,
bruke penger på utdanning og
sette i gang nye tiltak. Dette har
skapt fiendskap hos hinduene,
som er redde for å miste terreng til
muslimene. Velstanden hos den
muslimske forretningsstanden de
siste årene har vært årsak til ad-
skillig fiendskap i Moradabad,
Ahmedabad, Ferozabad og Ali-
garh.

De som særlig var skadelidende
under opptøyene i begynnelsen av
80-årene var bidi-industrien som
tilhørte muslimene i Jabalpur,
messingindustrien i Moradabad,
og sentrene for teppeindustrien i
Bhiwandi.

For det tredje er det overvel-
dende beviser på at Rastriya
Sewak Sangh (RSS) - Den nasjo-
nale frivillige organisasjon) stadig
har spilt en rolle ved organisering
og oppfordring til opptøyer i India.

RSS ble dannet under britiske
auspiser for å undergrave den na-
sjonale bevegelse i slutten av
20-årene. Den er en viktig eks-
ponent for hindu-sjåvinisme og
den høyere kastes dominans, vil
gjøre India til «hindu rastra»
(hindu-nasjon). En annen organi-
sasjon er «Jamat-e-Islami», en
muslimsk reaksjonær politisk or-
ganisasjon. Den har imidlertid
ikke mange tilhengere, og er høyst
upopulær blant muslimene. Jamat-
e-Islami og RSS går inn for at
Indias konstitusjon skal bygge på
det de mener er henholdsvis is-
lams og hinduismens ideer.

Det er de små episodene, snedig
utnyttet av RSS, som skaper det
hatefulle og mistenksomme klima
som ofte ender med voldskonflik-
ter. Jamat-e-Islami er også inter-
essert i å skape motsetninger. En
annen ting er at disse opptøyene
gjør at muslimene blir seg sin re-
ligion bevisst og driver i armene
på konservative krefter.

Flere undersøkelseskommisjoner
har brakt på det rene hvilken rolle
slike organisasjoner spiller i lokale
konflikter. Rapporten fra Telli-
cherry-tumultene (Kerala) i 1971
avslørte f.eks. at det hersket fred
og fordragelighet inntil RSS be-
gynte sin aktivitet i området. En
voldsom anti-muslimsk propa-
ganda kastet muslimene i armene
på organisasjoner som la grunnen
til konflikten.

RSS skiller mellom «patrioter»
og «forrædere» på grunnlag av re-
ligion, og tror på Hitlers metoder
når det gjelder å bygge en nasjon.
Hindu Rastra-ideologien er en ny
variant av en klasseideologi som
tjener en dominerende klasses in-
teresser og utnytter arbeidere, mi-
noriteter og andre deler av befolk-
ningen.

For det fjerde har Kuldip Nayar,
en fremtredende indisk jour-
nalist, avslørt at det i alle konflik-
tene er flest muslimer som mister
liv og eiendom. Under urolighe-
tene i Ahmedabad nylig var f.eks.
413 av de 512 drepte muslimer, og
i Bhiwandi var det 101 av 121
drepte. Tallene tyder på en ster-
kere hinduisk offensiv. Nayar kon-
staterer også at muslimenes tap av
eiendom langt overstiger ødeleg-
gelsen av hinduene. I Ahmedabad
fikk f.eks. 6071 muslimer ødelagt
sine hjem, mens tallet for
hinduene var 671. Liknende iakt-
takelser er gjort i andre byer.

For det femte går det fram at po-
litiet og distriktsadministrasjonen
ikke bare mangler kontroll over
opptøyene, men også har demons-
trert fordommer overfor mindretal-
lene. Hinduenes organisasjoner får
frie hender i sin hatpropaganda,
uten at den lokale administrasjo-
nen griper inn. I Ranchi (Bihar),
Varansi (UP) og flere andre steder,
har politiet til og med tatt del i
plyndring, ildspåsettelse og drap.

13 Dec. 1985

Bengens Tidende

Norway